

Mgr. Aleš Vrbata: Influencias Ideologicas conservadoras europeias no Brasil (1920 – 1940)

Disertační práce

Praha, FFUK, Středisko ibero – amerických studií, 2009; 235 str.;

Mgr. Aleš Vrbata si zvolil velmi obtížné téma své disertační práce. Rozhodl se pro výzkum vlivu francouzské, případně evropské konzervativní ideologie na intelektuální dění v Brazílii. Tímto problémem – pokud vím – se v české iberoamerikanistice až dosud nikdo nezabýval.

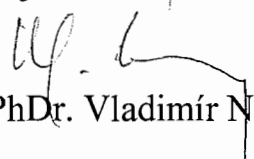
Autor nejprve vymezil základní pojmy a věnoval pozornost konzervativním směrům myšlení ve Francii a částečně i ve Španělsku v 19. století, tedy oněm proudům, které odmítaly myšlenkové dědictví Francouzské revoluce. (Taine, Renan, Le Bon, Barrés a Maurras.) Společným jmenovatelem byla kontrarevoluční tradice a biologizace sociálních věd. Na Iberském poloostrovu se pravicově konzervativní ideje ujaly především v Generaci 98 (Unamuno, Ganivet). Později se v Portugalsku prosadil proud „Integralismo – Lusitano“. Výsledkem tohoto ideového kvasu byla tři hnutí – l'Action Francaise, Integralismo Lusitano, Acción Española, která měla ve 20. století vliv na dění ve Francii, Španělsku a v Portugalsku.

V další části předložené disertace se autor věnoval šíření těchto konzervativních ideologií v Brazílii. Poukázal na význam rodícího se integralismu a na roli Plinia Salgada. Detailně řešil i rozporuplný vztah mezi Salgadem a Vargasem. Otevřená zůstala otázka vztahu mezi integralismem a fašismem.

Předložená práce je myšlenkově bohatá, vystihuje řadu problémů, které se v evropském a posléze i v brazilském myšlení objevily před druhou světovou válkou – psychologie davu, tzv. dekadence u jednotlivých národů, hledání východisek a snaha o záchranu Západu, atd.

Nejsem si zcela jist svou kompetentností – oponentem by měl být politolog či filozof – nicméně se domnívám, že autor předložil zajímavou studii, kterou lze – podle mého soudu – hájit před odbornou komisí.

V Praze, 15. září 2009

Prof. PhDr. Vladimír Nálevka, CSc